

Otpad kao posledica životnih aktivnosti

Istorijat upravljanja otpadom

Godina	Događaji u istoriji upravljanja otpadom u svetu
10 000 P.N.E.	Otpad postaje problem kako ljudi počinju po prvi put da formiraju stalna naselja
400 P.N.E.	Prvi opštinski otpad je napravljen u antičkoj Atini.
105	Prvi list papira je napravljen u Kini.
200	Prvo organizovano sakupljanje đubreta su organizovali Rimljani. Timovi od dva čoveka su išla ulicama, sakupljala đubre i ubacivali ga u kolica.
1388	Engleski Parlament zabranjuje bacanje otpada u jarke i plovne kanale.
1551	Prvo zabeleženo pakovanje: Nemački proizvođač papira Andreas počinje da pakuje svoj papir u omote na kojima se nalazi njegovo ime i adresa.
1690	Rittenhouse porodica osniva prvu fabriku za reciklažu papira na obali Wissahickon zaliva blizu Filadelfije.
1776	Prva reciklaža metala u Americi odigrala se kada su patriote u New York-u istopile statuu Kralja Džordža III i napravili municiju.

Istorijat upravljanja otpadom

Godina	
1810	Patentirana je limena konzerva u Londonu.
1869	Prva komercijalna plastika, zvana celuloza, je razvijena od strane malog privrednika koji je pravio zubne pločice.
1874	Organizovano spaljivanje sakupljenog đubreta počinje u Nottingham, Engleska.
1885	Prvo postrojenje u Americi za spaljivanje đubreta sagrađeno je na Governors Ostrvu u luci New York.
1897	Prvi reciklažni centar je osnovan u New York-u.
1904	Započinje masovna reciklaža aluminijuma u Čikagu i Klivlendu.
1912	Celofan (providna plastika) je izmislio Švajcarski hemičar dr Jacques Brandenberger, koji ohrabruje korišćenje plastične ambalaže
1935	Prvu konzervu za pivo proizvodi Kreuger's Cream Ale u Ričmondu. Narednih šest meseci, prodaja kompanije se uvećava za 550%.
1943	Aerosol konzervu su izmislila dva istraživača na Poljoprivrednom odeljenju u Americi.

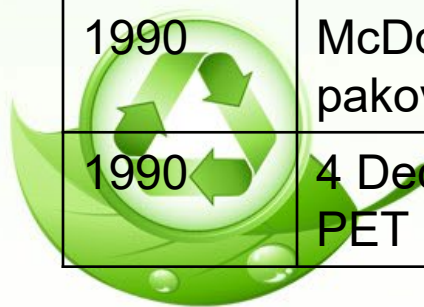
Istorijat upravljanja otpadom

Godina	
1944	Stiropor je izmislila kompanija Dow Chemical Co.
1948	Deponija otpada Fresh Kills je otvorena na Staten Island, New York. Kasnije postaje najveća svetska gradska deponija otpada. Fresh Kills i Veliki Kineski zid su jedini objekti napravljeni ljudskom rukom koji se vide iz svemira.
1965	Federalna vlada SAD-a shvata da je đubre postalo veliki problem i propisuje Akt o rukovođenju čvrstim otpadom. Ovo je poziv za naciju da pronađe bolje načine upravljanja otpadom.
1970	22. Aprila, na Dan Planete Zemlje predstavljen je koncept reciklaže, javnosti.
1971	Oregon je prva država koja koristi odbačene boce -5¢ po boci pića.
1972	Prvi otkupni centar za reciklirane stvari je otvoren u državi Vašington. Prihvataju boce od piva, aluminijumske konzerve i novine.
1974	Prva široka upotreba uličnih kontejnera za sakupljanje novina dogodila se u Univerzitetском gradu u Missouriju, SAD

Istorijat upravljanja otpadom

Godina	
1976	Stupa na snagu Akt o očuvanju i obnavljanju resursa, u kome se zahteva da svi otpadi budu zamenjeni "sanitarnim otpadima". Primena ovog akta je uvećala cenu upravljanja otpadom, i učinila da opcija očuvanja resursa kao što je recikliranje postanu mnogo privlačnije.
1986	Grad San Francisco ispunjava svoj cilj o reciklaži 25% svog komercijalnog i komunalnog otpada.
1986	Rhode Island postaje prva država koja sprovodi zakon o obavezi recikliranja aluminijumskih i čeličnih konzervi, stakloa, novina i plastike.
1988	Institut Plastičnih Boca razvija kodni sistem identifikacije plastičnih materijala namenjen proizvođačima plastike.
1990	McDonald's najavljuje da planira da prestane sa korišćenjem pakovanja od stiropora zbog protesta potrošača.
1990	4 Decembra, Coca-Cola i Pepsi objavljuju da će koristiti recikliranu PET bocu napravljenu od oko 25% reciklirane plastične mase.

Otpad kao posledica životnih aktivnosti

- Pre industrijalizacije, za rešenje problema otpada brinula se sama priroda.
- Seljaci su svoje proizvode donosili direktno sa njiva i polja na stolove, bez posebne prerade i pakovanja, reklama i trgovačke mreže.
- Otpaci od voća i povrća, skloni lakom truljenju, koristili su se kao đubrivo za zemljište.

Otpad kao posledica životnih aktivnosti

Industrijski razvijene zemlje, sa velikom produkcijom roba proizvode i veliku količinu otpada.

Njujorčani proizvode 9 puta veću količinu otpada od svoje mase, a građani Manile – 2,5 puta.

Otpad kao posledica životnih aktivnosti

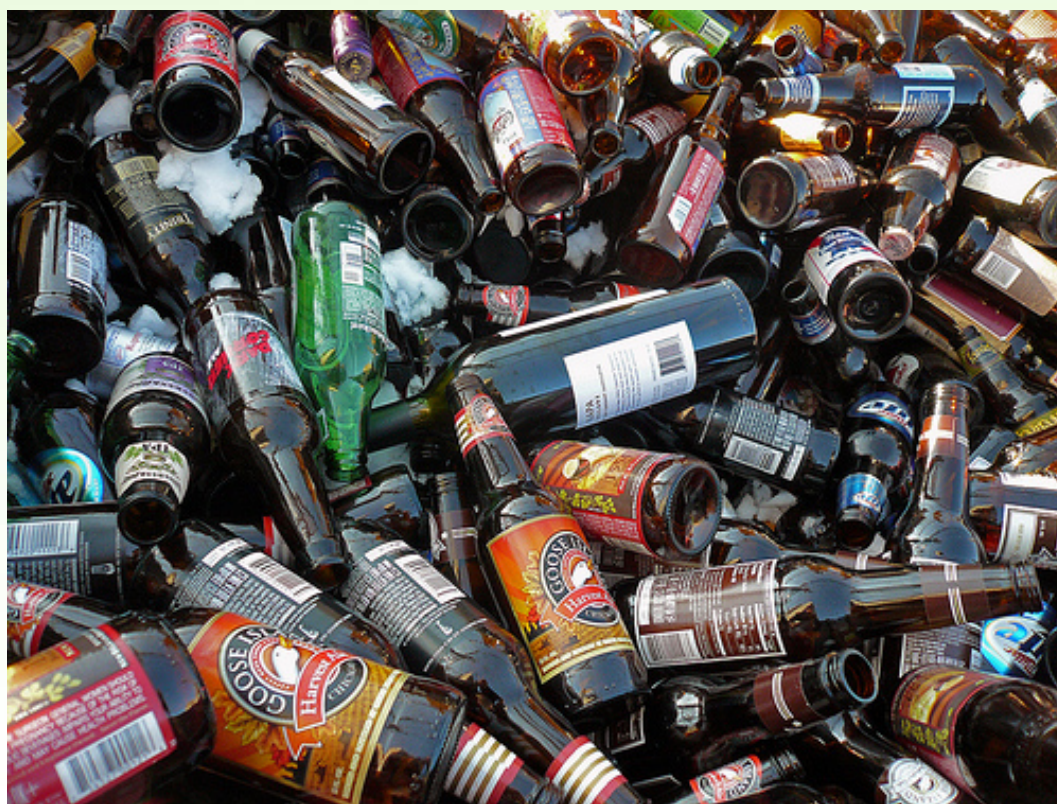
- U industrijski razvijenim zemljama masa ambalaže čini oko 30%, a njena zapremina čitavih 50% celokupnog komunalnog otpada.
- Papir predstavlja 50% ambalaže, zatim slede staklo, metal i plastika.
- Prosečni Amerikanac odbacuje oko 300 kg ambalaže godišnje. Za poslednjih 30 godina udvostručila se upotreba ambalaže.

Otpad kao posledica životnih aktivnosti

Udeo plastike u proizvodnji ambalaže je počev od 60-tih godina prošlog veka naglo porastao.

Do 1975. godine staklena ambalaža u industriji osvežavajućih napitaka je preovladavala.

Otpad kao posledica životnih aktivnosti

Od 1981. godine odnos se promenio u korist plastične i aluminijumske ambalaže za jednokratnu upotrebu. Konzerve gaziranih napitaka čine 5% komunalnog otpada.

Otpad kao posledica životnih aktivnosti

Dvolitarske plastične boce, predstavljene prvi put 1978. godine, danas čine 22% ukupne prodaje bezalkoholnih pića u SAD.

Plastična ambalaža se danas proizvodi nekoliko puta više nego aluminijumska i svih nebojenih metala zajedno.

Otpad kao posledica životnih aktivnosti

U razvijenim zemljama sveta (SAD, Zapadna Evropa, Japan, Australija) živi 1/7 stanovnika sveta. Oni proizvode 1/3 svetskog komunalnog otpada.

U naprednim tehnologijama upravljanja otpadom (reciklaža i obrada otpada) razvijene države učestvuju sa više od 80% u ukupno recikliranom i obrađenom otpadu, u kontrolisanom odlaganju gotovo sa 49%, a u nekontrolisanom odlaganju svega sa 6%.

